

Drygt

Ett år med MiFID

Så klarar företagen de nya
värdepappersreglerna

Patrik Hellgren

patrik.hellgren@fi.se

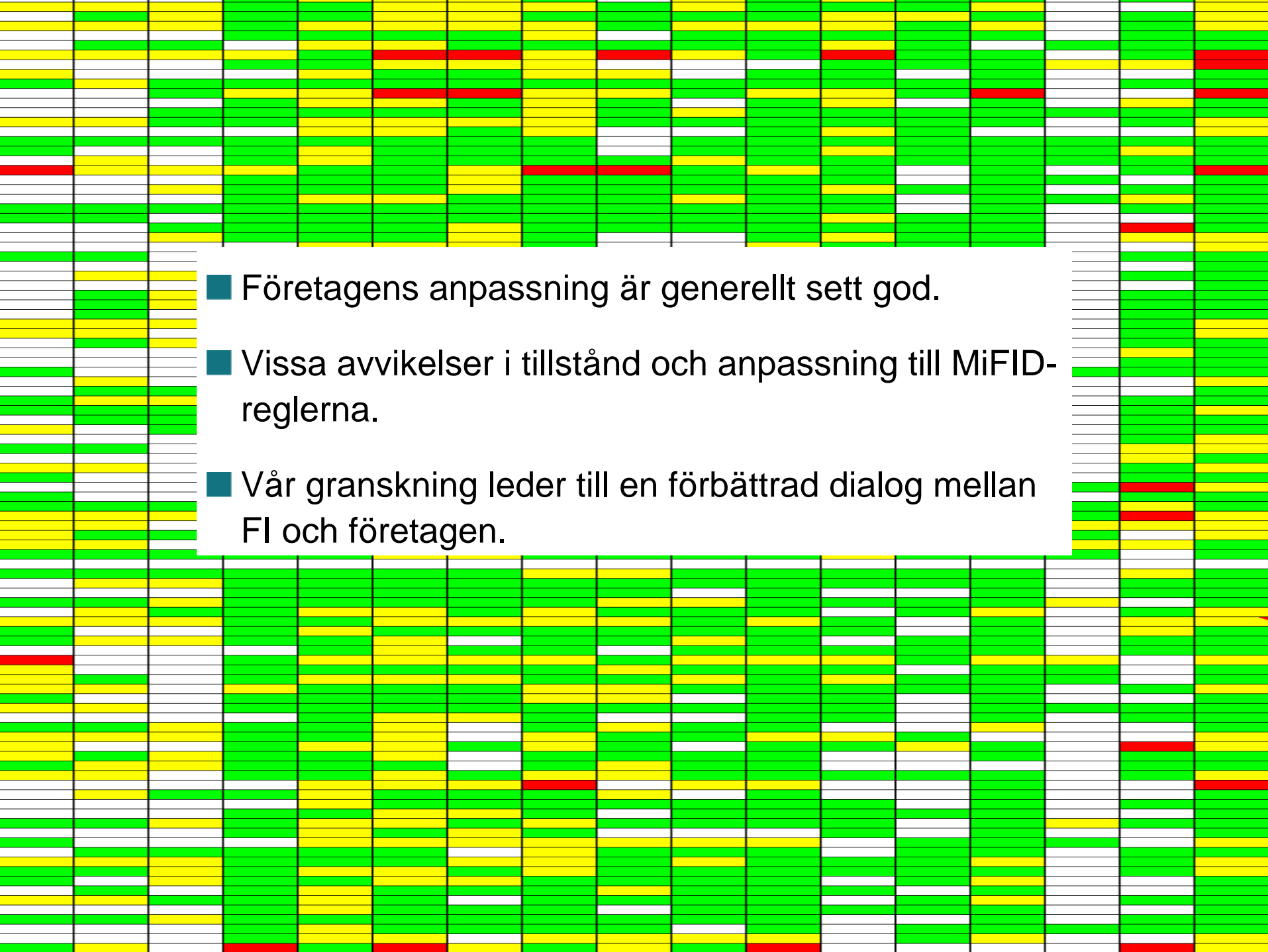
2009-04-23

-
- Utvalda delar av undersökningens utfall samt uppföljning av delrapport
 - Primärmarknadstransaktioner och MiFID
 - FI:s fortsatta tillsyn och önskemål

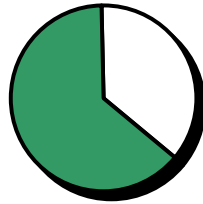
Undersökta områden

Undersökningen har omfattat platsbesök på 106 företag, varav 25 banker

- Tillstånd
- Dokumentation
- Klagomål
- Regelefterlevnad
- Riskhantering
- Intressekonflikter
- Incitament
- Handel
- Information till kund
- Penningtvätt
- Transaktionsrapportering
- Egna affärer –
misstänkta transaktioner

-
- Företagens anpassning är generellt sett god.
 - Vissa avvikelser i tillstånd och anpassning till MiFID-reglerna.
 - Vår granskning leder till en förbättrad dialog mellan FI och företagen.

Värdepapperstillstånd

- Företagets tillstånd ska spegla den verksamhet som aktivt bedrivs eller i annat fall återkallas.

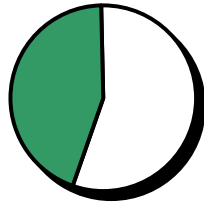
SYNPUNKTER

- Företag har huvud- eller sidotillstånd för vilka ingen verksamhet bedrivs.
- Tillståndspliktig verksamhet som enbart bedrivs i filial.

Avtal med tredje part

- Uppdragsavtal krävs i de fall värdepappersföretaget outsourcar verksamhet av väsentlig betydelse.
- Anknutna ombud
- FI förtydligar gränsdragning mellan marknadsföring och förmedling.

Regelefterlevnad

- Regelfunktionen ska ansvara för att kontrollera att företagets rutiner för regelefterlevnad är lämpliga och ändamålsenliga.

SYNPUNKTER

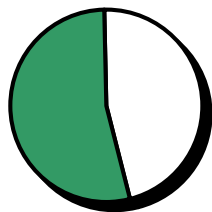
- Regelfunktionen saknar kontrollmoment i sitt arbete.
- Regelfunktionen är inte oberoende.
- Riktlinjerna är för allmänt hållna.

FI anser att:

- företagens riktlinjer ska vara anpassade till respektive företags verksamhet och organisation.
- det ökade kontrollansvaret kan medföra behov fler resurser.
- i större företag bör placera regelfunktionen i separata enheter.
- att det är olämpligt att lägga ut regelfunktionens kontrollaktiviteter på internrevisionen

Hantering av intressekonflikter

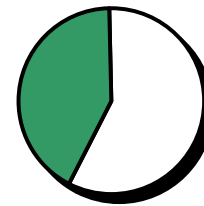
- Företaget ska identifiera och hantera intressekonflikter för att förhindra att kunders intressen påverkas negativt.

SYNPUNKTER

- Det framgår inte alltid hur identifierade intressekonflikter hanteras.
- Intressekonflikter ska hanteras i den mån det är möjligt.

Passandebedömning

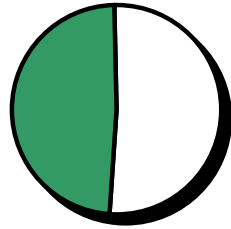
- Syftet är att förhindra att oerfarna konsumenter investerar i finansiella instrument som de inte förstår.
- Företagen ska bedöma om kunden har nödvändiga förkunskaper.
- Vid behov ska avrådan göras.

SYNPUNKTER

- En del företag har tolkat det som att det räcker med att informera om produkterna i förväg och att kunderna därefter har tillräcklig kunskap.

Lämplighetsprövning

- Nödvändig information om kundens ekonomi, erfarenheter, förkunskaper och investeringsmål ska samlas in i samband med investeringsrådgivning och diskretionär förvaltning.

SYNPUNKTER

- Det saknas dokumenterad koppling mellan råd och kunduppgifter.
- Dokumentation för kunder som ingått avtal med företagen före den 1 november 2007 uppfyller *inte* dokumentationskraven.

FI anser att

- bestämmelserna om lämplighetsprövning är tillämpliga på kunder som tillkommit före 1 november 2007.
- uppdatering av kunduppgifter kan göras vid kommande rådgivningstillfälle.
- att kunder med pågående diskretionära uppdrag kan behövas uppdateras

Rådgivningsdokumentation vid mäklarbordet

- Vid investeringsrådgivning till konsumenter krävs lämplighetsprövning och särskilda kunskaper hos rådgivaren samt upprättande och utlämnande av dokumentation.
(FFFS 2007:16 16 kap §§ 9-18)

SYNPUNKTER

- Företagen har svårt att avgöra gränsdragning mellan rådgivning och ”execution only” vid mäklarbordet.

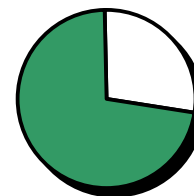

FI anser:

- att rådgivning kan förekomma i samband med diskussion om finansiella instrument mellan mäklare och kund.
- att dokumentation bör upprättas så snart konsumenten har befogad anledning att uppfatta situationen som rådgivning.
- att dokumentation bör vara lätt åtkomlig så att uppföljning av rådgivningen kan göras.

Incitament

- Incitament är ersättningar i någon form till eller från en tredje part.
- Om incitament förekommer måste
 - kunden informeras i förväg.
 - syftet vara att höja kvaliteten för kunden.
- Om företagen inte redovisar incitament i sin helhet kan det lämna en sammanfattning.

SYNPUNKTER

- Företagens sammanfattningar är för översiktliga
- Företagen informerar inte om incitament som ges till tredje part.

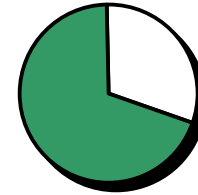
Innehållet i sammanfattningen bör anpassas till komplexiteten i företagets incitamentsstruktur.

Exempel:

- Vilka tjänster och produkter som omfattas av incitament
- Aktuella parter som lämnar eller tar emot incitament
- Villkor för hur incitament vanligtvis beräknas
- Eventuella avvikelser
- Information till kunden om dennes rätt att få exakta uppgifter om incitament enligt 12 kap 2 § FFFS 2007:16.

Rutiner för handel

- Rutiner på plats men begränsad möjlighet till tillämpning.
- Hantering och information om limitordrar
- Publicering av kursinformation

SYNPUNKTER

- Avsaknad av förteckning över motparter och tillförlitliga handelsplatser.

MiFID och primärmarknadstransaktioner

- Primärmarknadstransaktioner faller in under Mifid.
- Regelverkets tillämplighet beror på om det uppstår ett kundförhållande i samband med transaktionen.

Emittent

Garantigivning

Placering utan
fast åtagande

**Värdepappers-
företag**

Tjänster i
samband med
garantigivning

Utförande av
order

Investerare

MiFID och primärmarknadstransaktioner (forts)

Graden av kundförhållande kan påverkas av:

- förekomst och art av eventuella åtaganden,
- i vilken mån värdepappersföretaget förväntas agera för investerarens räkning,
- kommunikationen mellan två parter,
- i vilken mån värdepappersföretaget kategoriserar investeraren,
- i vilken mån värdepappersföretaget tillhandahåller finansiella tjänster,

MiFID och primärmarknadstransaktioner (forts)

- Befintliga kunder omfattas alltid av kundförhållande.
- Administration i samband med företrädesemissioner innebär normalt inget kundförhållande.
- Administration i samband med emission utan företrädesrätt kan innebära ett kundförhållande.
- Marknadsföring och distribution av komplicerade produkter.
- Viktigt att upplysa investeraren.

Uppföljning av undersökningen

- Slutskrivelse
- Uppföljande besök
- Tillståndsuppföljning

Tillsyn framöver

- Tillsyn av svenska företags filialer i EU, s.k. hemlandstillsyn.
- Tillsyn av försäkringsförmedlare som distributörer av finansiella instrument.
- Fortsatt normgivning, bl.a. inom ramen för den europeiska tillsynskommittén CESR.
- Riktade undersökningar, t ex regler om bästa orderutförande.

FI:s önskelista!

- Fortsätta att stärka regelfunktionens oberoende och förfina dess kontrollrutiner.
- Kartlägga intressekonflikter.
- Incitament och orderutförande anpassas löpande till kommande normgivning och marknadsutveckling.
- Fortsätta att förbättra lämplighets- och passandeprövningar.
- Bevaka att uppdragsavtal upprättas och att tillstånd återkallas/söks vid verksamhetsförändringar.
- Se över att filialer och anknutna ombud är Mifid-anpassade.

